

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2021. március 11.
(OR. en)

6902/21

COAFR 63
CFSP/PESC 239
COHAFA 18
COHOM 53
DEVGEN 45

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2021. március 11.

Címzett: a delegációk

Tárgy: Etiópia

– Tanácsi következtetések (március 11.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Etiópiáról szóló következtetéseket, amelyeket a Tanács 2021. március 11-én hagyott jóvá írásbeli eljárással.

A Tanács következtetései Etiópiáról

1. Etiópia az EU stratégiai partnere Afrika szarván és a tágabb régióban, emellett pedig fontos többoldalú szereplő. Az EU nagyra értékeli az etióp kormánnyal sokféle kérdésben régóta fennálló szoros együttműködést és párbeszédet.
2. Az EU üdvözli, hogy e párbeszéd részeként Pekka Haavisto finn külügyminiszter a főképviselő nevében 2021. február 7–10-én látogatást tett Etiópiában és Szudánban, ahol találkozott Etiópia, Szudán és az Afrikai Unió hatóságainak és más érdekelt feleknek, többek között a civil társadalomnak a képviselőivel.
3. Etiópia belső helyzete jelenleg igen összetett, ami komoly következményekkel jár a tágabb régióra nézve. Az országban zajló reformfolyamat és a közelmúltbeli fejlemények bizonytalanságot és mélyben húzódó feszültségeket hoztak felszínre. A katonai támaszpontok elleni támadás által kiváltott, Tigré tartományban folyamatban lévő fegyveres konfliktus fokozza a feszültséget Afrika szarván, és súlyos humanitárius válsághoz vezetett. Az EU úgy véli, hogy le kell vonni az alábbi következtetéseket, ugyanakkor megerősíti, hogy készen áll arra, hogy építsen az Etiópiával fennálló, hosszú múltra visszatekintő kapcsolatokra.

A Tigrében fennálló helyzet

4. Az EU-t továbbra is rendkívüli aggodalommal tölti el a konfliktus. Tigré tartomány lakosságának nagy része – beleértve a térségben a lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyeket is – a válság kezdete óta nem fér hozzá alapvető szolgáltatásokhoz és kommunikációs lehetőségekhez, sem pedig humanitárius támogatáshoz. A már eddig is jelentős segítségre szoruló és kevés erőforrással rendelkező térségben – különösen a vidéki területeken – a helyzet egyre inkább kritikussá válik.

5. Az EU valamennyi felet arra sürgeti, hogy haladéktalanul vessenek véget az erőszaknak, és tartsák tiszteletben az emberi jogok nemzetközi jogát, a nemzetközi humanitárius jogot és a nemzetközi menekültjogot. Minden területen biztosítani kell, hogy a humanitárius segítség teljeskörűen, gyorsan és akadálytalanul eljusson valamennyi rászorulóhoz. A nagyobb mértékű humanitárius segítségnyújtás biztosításához szavatolni kell a pártatlanság, a semlegesség és a függetlenség humanitárius elveinek a tiszteletben tartását. Az EU szorgalmazza a menekültek és a belső menekültek a belső menekültek védelmének biztosítását és emlékeztet arra, hogy tiszteletben kell tartani a visszaküldés tilalmának nemzetközi elvét.
6. Noha az EU elismeri az etióp kormány által a lakosság néhány szükségletének kielégítése érdekében végzett munkát, hangsúlyozza, hogy fokozott erőfeszítésekre van szükség. Teljeskörűen együtt kell működni az ENSZ-szel és a helyszínen jelen lévő humanitárius szervezetekkel.
7. Az EU üdvözli Etiópia kormányának azon bejelentését, hogy egy egyszerű értesítési rendszer révén korlátlan hozzáférést és akadálytalan mobilitást biztosít a humanitárius szervezetek számára, és sürgeti e rendszer haladéktalan és maradéktalan megvalósítását. Fel kell gyorsítani a humanitárius támogatás és a hírközlési berendezések importjához szükséges eljárásokat.
8. Mihamarabb és teljeskörűen helyre kell állítani az alapvető szolgáltatásokat, beleértve a vízellátást, valamint a víziközmű-, az egészségügyi, oktatási, távközlési és banki szolgáltatásokat. Gondoskodni kell arról, hogy a polgári személyek – a menekülteket és a belső menekülteket is beleértve – biztonságban és szabadon mozoghassanak. Az EU elismeri, hogy sikerült eredményeket elérni egyes médiumok és civil társadalmi szervezetek hozzáféréseinek biztosítása terén, azonban továbbra is döntő fontosságú, hogy mindenki számára biztosított legyen a hozzáférés és a védelem, valamint hogy akadálytalanul eljuthassanak Tigré tartomány valamennyi területére.
9. Az EU-t továbbra is rendkívüli aggodalommal tölti el az a számos tanúvallomás és beszámoló, amelyek alátámasztják azon állításokat, hogy több szereplő részvételével esetlegesen a következő bűncselekményekre kerül sor: háborús bűncselekmények és emberiesség elleni bűncselekmények, törvénytelen kivégzések, tömeges kivégzések, szexuális és nemi alapú erőszak, beleértve a szexuális kényszerítést is, a menekültek kitoloncolása, egyéb emberi jogi jogsértések és visszaélések, fosztogatás, infrastruktúrák és vallási helyszínek elpusztítása. E cselekedeteknek haladéktalanul véget kell vetni.

10. Az EU aggodalommal veszi továbbá tudomásul azokat a beszámolókat, amelyek szerint Tigrében és Etiópia más részein célzott, etnikai alapú erőszakra, gyűlöletbeszédre és hátrányos megkülönböztetésre kerül sor. Ez veszélyes kombináció, amely az erőszak súlyosbodásához vezethet az egész országban és aláaknázhatja a békével és a megbékéléssel kapcsolatos lehetőségeket.
11. Az EU üdvözli, hogy az etióp hatóságok elkötelezettek az iránt, hogy valamennyi elkövetőt bíróság elé állítsák, valamint hogy készek elfogadni a nyomozások lefolytatásához szükséges nemzetközi technikai segítségnyújtást. Az EU szorosan figyelemmel fogja kísérni ez e téren elért eredményeket, mivel az emberi jogok és a nemzetközi humanitárius jog valamennyi állítólagos megsértését pártatlan módon ki kell vizsgálni és biztosítani kell az elszámoltathatóságot. Az EU támogatja továbbá az etiópiai emberi jogi bizottság által végzett fontos munkát, amely keretében a bizottság részletesen dokumentálja az eseteket és ajánlásokat fogalmaz meg a meghozandó intézkedésekre vonatkozóan; az Unió emellett készen áll a további nemzeti erőfeszítések támogatására is. Az EU üdvözli, hogy Etiópia kormánya első lépésként bejelentette, hogy munkacsoportot hoz létre a szexuális és nemi alapú erőszak eseteinek kivizsgálására. További erőfeszítésekre an szükség.
12. Az EU szorgalmazza az etiópiai emberi jogi bizottság által végzett helyszíni felügyeletnek az egész tartományra történő kiterjesztését. Biztosítani kell, hogy az ENSZ Emberi Jogi Főbiztosa Hivatalának munkatársai akadálytalanul bejuthassanak a tartományba.
13. Az EU arra ösztönzi az Afrikai Uniót, hogy továbbra is tartsa fenn a politikai kapcsolatot az etióp kormánnyal annak érdekében, hogy véget érjenek az összetűzések, hogy a humanitárius segítségnyújtás Tigré valamennyi területén lehetségessé váljon, valamint hogy politikai megoldás szülessen a konfliktusra.
14. Az EU folytatni kívánja a konstruktív párbeszédet az etióp kormánnyal e kérdésekről. Továbbra is készen áll támogatni minden olyan intézkedést, amelynek célja a feszültségek enyhítése és a rászorulóknak megsegítése.

Kapcsolódó regionális kérdések

15. Komoly aggodalomra adnak okot az etiópiai Tigré tartományban kialakult helyzet regionális következményei, és kockázatot jelent az is, hogy az események esetleg továbbgyűrűzhetnek a már egyébként is instabil térség más részeire. Etiópiában és a tágabb térségben egyaránt el kell kerülni a további katonai eszkalációt és a hosszú távú instabilitás kialakulását.

16. Az EU csatlakozik a nemzetközi közösséghez, amely az eritreai csapatok azonnali kivonására szólított fel, mivel ezek jelenléte számos forrásból érkező beszámolók szerint csak súlyosbítja a helyzetet. Az Uniót rendkívüli mértékben aggasztja továbbá, hogy az eritreai csapatok állítólag olyan tetteket követnek el, amelyek akár háborús és emberiség elleni bűncselekményeknek is minősülhetnek. Az EU alapos és független vizsgálatokra szólít fel, és szorosan figyelemmel fogja kísérni az ezzel kapcsolatos jövőbeli fejleményeket.
17. Az Uniót aggodalommal tölti el továbbá az Etiópia és Szudán közötti határon tapasztalható feszültség fokozódása is, és mindkét felet felszólítja, hogy tegyen meg mindent a helyzet enyhítése, a bizalom helyreállítása, valamint a konfliktus békés és tárgyalásos úton történő rendezése érdekében. Az EU mindkét felet arra ösztönzi, hogy a lehető leghamarabb kezdjék újra a párbeszédet, és készen áll arra, hogy a fenntartható megoldás előmozdítására irányuló minden politikai erőfeszítést támogasson.
18. Az EU ösztönzi továbbá Etiópiát, Szudánt és Egyiptomot, hogy folytassák a Nagy Etióp Reneszánsz Duzzasztógáttal kapcsolatos tárgyalásokat a tartós és kölcsönösen előnyös megoldás megtalálása céljából. Az EU megfigyelőként vett részt a tárgyalásokban, és készen áll továbbra is oly módon támogatni e folyamatot, amelyet minden fél megfelelőnek talál.
19. Az EU ösztönzi az etióp kormányt, hogy fokozza együttműködését az Afrikai Unióval, a Kormányközi Fejlesztési Hatósággal és a regionális partnerekkel annak érdekében, hogy az egész térség stabilitásának megőrzése érdekében békés és összehangolt döntéseket hozhasson.

Az etiópiai átmenet

20. Etiópiában mélyreható demokratikus átmenet zajlik, amelynek keretében fontos politikai és gazdasági reformok végrehajtására kerül sor. Az EU nyugtázza a bejelentést, hogy az országban 2021. június 5-én általános választásokra kerül sor, és üdvözli, hogy az etióp kormány kötelezettséget vállalt arra, hogy a választások hitelesek és átláthatóak lesznek. Az EU készen áll arra, hogy továbbra is támogassa ezt a folyamatot és köszönetet mond azért, hogy az etióp kormány felkérte az Uniót a választás megfigyelésére.

21. Az Unió elkötelezett partnerként felszólítja az etióp kormányt, hogy biztosítsa a választások inkluzivitását annak érdekében, hogy a politikai pártok szabadon és egyenlő feltételekkel vehessenek részt rajta, hogy a nők képviselete és részvétele erősödjön, hogy lehetőség legyen a békés gyülekezésre, valamint hogy biztosítva legyen a sajtószabadság és az újságírók biztonsága. A politikai pártok fogva tartott tagjainak átlátható és időben lefolytatott pereit szintén fontosak a demokratikus folyamat és a jogállamiság szempontjából.
22. Az Unió ösztönzi az arra irányuló erőfeszítések folytatását, hogy átfogó, inkluzív és átlátható nemzeti párbeszéd alakuljon ki minden érdekelt fél, köztük a nők, a fiatalok, a civil társadalmi szervezetek, a politikai pártok és a regionális hatóságok között. A nemzeti párbeszéd további előkészítése a bizalomépítést célzó fontos intézkedés lehet a választások összefüggésében és azon túl is.
23. Az Unió sok éve sokrétű és komoly támogatást nyújt Etiópiának, ami bizonyítja szilárd elkötelezettségét és azt, hogy nagy jelentőséget tulajdonít e partnerségnek. Az EU jelenleg is támogatja az Etiópiában zajló átmenetet, és ezt a továbbiakban is folytatni kívánja. Arra törekszik, hogy a 2016-ban elindított EU–Etiópia stratégiai szerepvállalás keretében folytatódjon a párbeszéd, valamint hogy a jövőbeli együttműködésre vonatkozóan folyamatos megbeszélésekre kerüljön sor az etióp partnerekkel. Az EU kész támogatni az etióp lakosságot, segíteni az országot a kritikus politikai és gazdasági reformok végrehajtásának folytatására irányuló erőfeszítéseiben, előmozdítani a további társadalmi és gazdasági fejlődést, valamint fokozni a kereskedelmet és a fenntartható beruházásokat. Az Unió készen áll arra, hogy a közös szerep- és felelősségvállalásra alapozva tovább erősítse e partnerséget.
24. Az Afrika szarvára vonatkozó uniós stratégiai keret közelgő felülvizsgálata során az EU törekedni fog arra, hogy közös prioritásokat javasoljon, valamint hogy az egész térséggel megerősítse a politikai párbeszédet és a közös szerepvállalást.